

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

อ.พ. 4/2565 สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง

อ.พ. 4/2564
สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง

สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. 0 2242 5900 ต่อ 5730, 5740, 5750

ร่างพระราชบัญญัติ
ธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ พระราชกำหนด ญัตติ หรือหนังสือสัญญา ระหว่างประเทศ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความทางวิชาการ และ/หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น ให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา กรรมการ และบุคคลในวงงานรัฐสภา ใช้ในการประกอบการพิจารณา ตลอดจนเป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้สนใจทั่วไป

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผู้รับผิดชอบ

นายมาณิข อินทนิม

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

นางสุภาวดี ตันตระกูล

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการวิชาการ 2

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นายอานันท์ เกียรติสารพิภพ

นิติกรเชี่ยวชาญ

นายจิรณัฏ์ ชาญเชิงพานิช

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นางสาวอุไร ธรรมเพชร

เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

นางสาวสุพรรณิศา พรหมบุตร

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวสุนันท์ เจสละ

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กุมภาพันธ์ 2565

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่ในการบริหารจัดการให้ระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศไทย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงิน เสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน และระบบการชำระเงินของประเทศ ตลอดจนการกำกับดูแลสถาบันการเงิน และให้ความคุ้มครองประชาชน ให้ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมในการใช้บริการของสถาบันการเงิน รวมถึงเป็นศูนย์กลางข้อมูลเศรษฐกิจ การเงินทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างครบถ้วน ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยถือเป็นหน่วยงานของรัฐ ที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ และไม่ใช่องค์กรอิสระ จึงจำเป็นต้องมีความเป็นอิสระในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ในด้านระบบการเงิน

แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 ได้กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทย จัดทำรายงานสภาพเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน นโยบายระบบการชำระเงิน แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีทราบทุก 6 เดือน โดยมีได้กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องรายงานให้รัฐสภาซึ่งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติทราบด้วย เนื่องจากรัฐสภา ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาอันเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทย ดังนั้น เพื่อให้รัฐสภา ได้รับทราบแนวทางการดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทยและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับ เสถียรภาพทางการเงินและระบบสถาบันการเงินที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจ ของประเทศ จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 ให้เหมาะสมต่อไป โดยเห็นควรให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่ต้องรายงานสภาพเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน นโยบายระบบการชำระเงิน แนวทางการดำเนินงาน และประเมินผล ให้รัฐสภาทราบ ทุก 3 เดือน

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ก
ส่วนที่ 1	
- หลักการและเหตุผลร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพิสิฐ ลี้อาธรรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-1
- สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพิสิฐ ลี้อาธรรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-2
- ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 กับร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพิสิฐ ลี้อาธรรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-3
ส่วนที่ 2 บทวิเคราะห์	2-1
ส่วนที่ 3 ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ	3-1

ส่วนที่ 1

หลักการและเหตุผล

ร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 เพื่อกำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ต้องจัดทำรายงานเปิดเผยสภาพเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง วิเคราะห์สภาวะเศรษฐกิจของประเทศและเศรษฐกิจโลก รวมทั้งจัดทำแนวทางการดำเนินงานในอำนาจหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย เสนอต่อรัฐสภา (เพิ่มมาตรา 61/1)

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้รัฐสภา มีบทบาทหน้าที่ ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และธนาคารแห่งประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการกิจ อันพึงเป็นงานของธนาคารกลาง เพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงิน และเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินและระบบการชำระเงินของประเทศ โดยการดำเนินการกิจจำต้องคำนึงถึงการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจของทางรัฐบาล อันถือเป็นการบริหารราชการแผ่นดินโดยฝ่ายบริหาร ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 มิได้กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องรายงานเปิดเผยสภาพเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง วิเคราะห์สภาวะเศรษฐกิจของประเทศและเศรษฐกิจโลก รวมทั้งจัดทำแนวทางการดำเนินงานในอำนาจหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยต่อรัฐสภาอันเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นตัวแทนของประชาชน ดังนั้น เพื่อให้รัฐสภาได้รับทราบแนวทางการดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทยและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับเสถียรภาพทางการเงินและระบบสถาบันการเงินที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

1. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” (ร่างมาตรา 1)

2. วันที่มีผลใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา 2)

3. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเสนอรายงานสภาพเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง วิเคราะห์สถานะเศรษฐกิจของประเทศและเศรษฐกิจโลก และแนวทางการดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทยต่อรัฐสภา

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 61/1 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485

“มาตรา 61/1 ทุกสามเดือนให้ ธปท. จัดทำรายงานเปิดเผยสภาพเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง วิเคราะห์สถานะเศรษฐกิจของประเทศและเศรษฐกิจโลก รวมทั้งจัดทำแนวทางการดำเนินงานในอำนาจหน้าที่ของ ธปท. เสนอต่อรัฐสภา เพื่อรายงานให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและที่ประชุมวุฒิสภาทราบ ทั้งนี้ ให้จัดทำรายงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ 31 มีนาคม วันที่ 30 มิถุนายน วันที่ 30 กันยายน และวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี” (ร่างมาตรา 3)

4. ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา 4)

<p>พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพิสิฐ ลี้อาธรรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา 61 ทุกหกเดือน ให้ ธปท. จัดทำรายงานสภาพเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน นโยบายระบบการชำระเงิน แนวทางการดำเนินงาน และประเมินผล เพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ ให้จัดทำรายงานภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ 30 มิถุนายน และวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี</p>	<p>มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 61/1 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485</p> <p>“มาตรา 61/1 ทุกสามเดือนให้ ธปท. จัดทำรายงานเปิดเผยสภาพเศรษฐกิจการเงิน การคลัง วิเคราะห์สภาวะเศรษฐกิจของประเทศและเศรษฐกิจโลก รวมทั้งจัดทำแนวทางการดำเนินงานในอำนาจหน้าที่ของ ธปท. เสนอต่อรัฐสภาเพื่อรายงานให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและที่ประชุมวุฒิสภาทราบ ทั้งนี้ ให้จัดทำรายงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ 31 มีนาคม วันที่ 30 มิถุนายน วันที่ 30 กันยายน และวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี”</p> <p>มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ส่วนที่ 2 บทวิเคราะห์

ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นธนาคารกลางซึ่งมีหน้าที่ในการบริหารจัดการให้ระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศไทยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงิน เสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน และระบบการชำระเงินของประเทศ ตลอดจนการกำกับดูแลสถาบันการเงิน และให้ความคุ้มครองประชาชนให้ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมในการใช้บริการของสถาบันการเงิน นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย ยังเป็นศูนย์กลางข้อมูลเศรษฐกิจการเงินอย่างครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นรายงานข้อมูลและดัชนีชี้วัดที่สำคัญทางเศรษฐกิจ รวมถึงการประเมินภาพรวมแนวโน้มเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นหนึ่งในองค์กรที่เป็นเสาหลักทางเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยถือเป็นหน่วยงานของรัฐ ที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ และไม่ใช่องค์กรอิสระ จึงจำเป็นต้องมีความเป็นอิสระในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในด้านระบบการเงิน

แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 ได้กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยจัดทำรายงานสภาพเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน นโยบายระบบการชำระเงิน แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีทราบทุก 6 เดือน โดยมีได้กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องรายงานให้รัฐสภาซึ่งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติทราบด้วย ทั้งที่รัฐสภาประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นตัวแทนของประชาชนและวุฒิสภา อันเนื่องมาจากเหตุผลที่ว่าธนาคารแห่งประเทศไทยมีใช้องค์กรอิสระหรือรัฐวิสาหกิจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงไม่มีบทบัญญัติให้ต้องจัดทำรายงานเสนอต่อรัฐสภา ดังนั้น เพื่อให้รัฐสภาได้รับทราบแนวทางการดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทยและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับเสถียรภาพทางการเงินและระบบสถาบันการเงินที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 ให้เกิดความเหมาะสมต่อไป

การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่ต้องรายงานสภาพเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน นโยบายระบบการชำระเงิน แนวทางการดำเนินงาน และประเมินผล ให้รัฐสภาทราบทุก 3 เดือน ถือเป็นแนวคิดที่ดีในการเป็นช่องทางสร้างการรับรู้ให้แก่สมาชิกรัฐสภาซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชน ได้มีโอกาสในการสอบถามประเด็นปัญหาต่าง ๆ และรับทราบแนวทางการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการจัดทำรายงานเปิดเผยสภาพเศรษฐกิจการเงินการคลัง วิเคราะห์สภาวะเศรษฐกิจของประเทศและเศรษฐกิจของโลก และรายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รวมถึงเผยแพร่ข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้ผ่านทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (website: www.bot.or.th) โดยหากสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาประสงค์จะทราบแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวอย่างเป็นทางการ สามารถขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในฐานะผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 จัดส่งให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

หรือสามารถใช้กลไกและอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้อำนาจไว้ เช่น อำนาจในการเรียกเอกสาร หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ตามบทบัญญัติมาตรา 129 เป็นต้น

นอกจากนี้ ในทางปฏิบัติของธนาคารกลางของต่างประเทศ ยกตัวอย่างเช่น ธนาคารกลางสหรัฐอเมริกา¹ มีการจัดส่งรายงานนโยบายการเงินไปยังคณะกรรมการของวุฒิสภาและคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรทุกครึ่งปี สำหรับธนาคารกลางออสเตรเลีย² มีแนวทางปฏิบัติที่คล้ายคลึงกัน โดยการรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรผ่านทางคณะกรรมการด้านเศรษฐศาสตร์ ปีละ 2 ครั้ง

¹ The Federal Reserve System. (July 9, 2021). *Monetary Policy Report*. สืบค้น 12 มกราคม 2564 จาก https://www.federalreserve.gov/monetarypolicy/mpr_default.htm

² Reserve Bank of Australia. (2021). *Testimonies before Parliament*. สืบค้น 12 มกราคม 2564 จาก <https://www.rba.gov.au/speeches/list.html#testimony>

ส่วนที่ 3

ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ธนาคารแห่งประเทศไทย¹ เป็นองค์กรของรัฐที่มีบทบาทหน้าที่หลักในการบริหารจัดการให้ระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย โดยผ่านการดำเนินนโยบายการเงินเพื่อสนับสนุนให้เศรษฐกิจของประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมีเสถียรภาพในอัตราที่เหมาะสมกับศักยภาพของประเทศ ซึ่งถือเป็นการร่วมสร้างสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เอื้อให้ประชาชนสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืนในระยะยาว ภายใต้วิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรที่มองไกล มีหลักการและร่วมมือ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย” และค่านิยมร่วม “ยืนตรง มองไกล ยื่นมือ ตัดดิน” โดยมีพันธกิจ “มุ่งเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินที่มีเสถียรภาพ และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและทั่วถึง”

ภารกิจที่สำคัญของธนาคารแห่งประเทศไทย ได้แก่ การดูแลเสถียรภาพทางการเงินของประเทศผ่านอัตราเงินเฟ้อ และอัตราแลกเปลี่ยนหรือค่าเงินบาท ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในแต่ละช่วงเวลา รวมถึงบริหารจัดการธนบัตรหมุนเวียนภายในประเทศ และดูแลระบบการชำระเงินด้วย นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยยังมีหน้าที่ในการกำกับดูแลสถาบันการเงิน และให้ความคุ้มครองประชาชนให้ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมในการใช้บริการของสถาบันการเงินอีกด้วย

ธนาคารแห่งประเทศไทย แบ่งพันธกิจหลักขององค์กรออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. เสถียรภาพราคา หมายถึง การใช้เครื่องมือทางนโยบายที่มีอยู่ในการดูแลให้อัตราเงินเฟ้อ อยู่ในช่วงที่เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจและอยู่ในกรอบเป้าหมายที่ ธปท. กำหนดเอาไว้ ซึ่งจะเอื้อต่อการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินกิจกรรมของภาคธุรกิจเอกชนและครัวเรือน พร้อมทั้งช่วยสนับสนุนการเจริญเติบโต
2. เสถียรภาพระบบการเงิน หมายถึง การกำหนดกฎเกณฑ์และการดำเนินการอื่นใดเพื่อให้ระบบการเงินของประเทศดำเนินไปอย่างราบรื่น เพิ่มศักยภาพในการสอดส่องดูแลความเสี่ยงเชิงระบบ
3. เสถียรภาพระบบชำระเงิน หมายถึง การกำหนดนโยบายด้านการชำระเงินเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพและความมั่นคงของระบบการชำระเงิน โดยนอกจากจะสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาระบบการชำระเงิน ระบบการหักบัญชีระหว่างสถาบันการเงิน และบริหารจัดการระบบดังกล่าวให้มีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพแล้ว ยังทำหน้าที่ให้บริการโครงสร้างพื้นฐานของระบบการชำระเงินแก่สถาบันการเงินเพื่อลดความเสี่ยงในด้านของการชำระเงิน และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้บริการทางการเงินอีกด้วย
4. ความเป็นเลิศทางด้านธนบัตร หมายถึง การบริหารจัดการให้ธนบัตรที่หมุนเวียนในระบบการเงินอยู่ในสภาพที่ดี และมีปริมาณที่เพียงพอสำหรับการใช้จ่ายของประชาชนและภาคธุรกิจ ซึ่งนอกจากการออกแบบและผลิตธนบัตรให้มีความสวยงามน่าใช้มีขนาดที่เหมาะสม และเน้นเอกลักษณ์ความเป็นไทยแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาและนำเทคโนโลยีต่อต้านการปลอมแปลงใหม่ ๆ มาใช้กับธนบัตรอีกด้วย

¹ ธนาคารแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). เกี่ยวกับ ธปท. สืบค้น 20 ธันวาคม 2564 จาก https://www.bot.or.th/Thai/BOTStoryTelling/Pages/AboutBOT_StoryTelling_PublicAndPress.aspx

5. คุ้มครองผู้บริโภคทางการเงิน หมายถึง การกำกับดูแลให้สถาบันการเงินให้บริการทางการเงินอย่างเป็นธรรมต่อผู้บริโภค ให้ความรู้ ข้อมูล คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบริการทางการเงิน รวมไปถึงการรับเรื่องร้องเรียนและให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนในกรณีที่เกิดปัญหาจากการได้รับบริการทางการเงินที่ไม่เป็นธรรม หรือประสบภัยทางการเงินจากขบวนการหลอกลวงต้มตุ๋น

นอกจากนี้ ธนาकारแห่งประเทศไทย ยังทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของข้อมูลเศรษฐกิจการเงินอย่างครบถ้วน รอบด้าน ทันต่อเหตุการณ์ และเชื่อถือได้ เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบสถานการณ์ทางเศรษฐกิจตามความเป็นจริง โดยมีการรายงานข้อมูลและดัชนีชี้วัดที่สำคัญทางเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงอธิบายถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงในแต่ละส่วนพร้อมทั้งประเมินภาพแนวโน้มเศรษฐกิจในระยะต่อไป อยู่เป็นประจำ

สำหรับการสื่อสารในเรื่องของนโยบายการเงิน ธนาकारแห่งประเทศไทยมีการเผยแพร่ผลการตัดสินใจนโยบายการเงินหลังการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงินแต่ละครั้งให้สาธารณชนได้รับรู้ โดยจะเปิดเผยถึงเหตุผลของการตัดสินใจคงหรือปรับเพิ่ม/ลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ข้อมูลที่ใช้ประกอบการตัดสินใจ พร้อมทั้งให้มุมมองแนวโน้มเศรษฐกิจของธนาकारแห่งประเทศไทย และตอบข้อซักถามของสื่อมวลชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับมุมมองของธนาकारแห่งประเทศไทยในประเด็นต่าง ๆ

นอกจากนี้ ธนาकारแห่งประเทศไทยยังมีการเผยแพร่บทวิเคราะห์แนวโน้มทางเศรษฐกิจและใช้เป็นสมมติฐานในการจัดทำประมาณการเศรษฐกิจประกอบการตัดสินใจนโยบายการเงิน ซึ่งจะช่วยให้ภาคเอกชนสามารถวางแผนและตัดสินใจทางธุรกิจให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจและแนวทางการดำเนินนโยบายการเงินของธนาकारแห่งประเทศไทย

บทบาทหน้าที่ธนาकारแห่งประเทศไทย²

1. ออกและจัดการธนบัตรของรัฐบาลและบัตรธนาकार
2. กำหนดและดำเนินนโยบายการเงิน
3. บริหารจัดการสินทรัพย์ของธนาकारแห่งประเทศไทย
4. เป็นนายธนาकारและนายทะเบียนหลักทรัพย์ของรัฐบาล
5. เป็นนายธนาकारของสถาบันการเงิน
6. จัดตั้งหรือสนับสนุนการจัดตั้งระบบการชำระเงิน
7. กำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน
8. บริหารจัดการอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราภายใต้ระบบการแลกเปลี่ยนเงินตรา รวมทั้งบริหารจัดการสินทรัพย์ในทุนสำรองเงินตรา ตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา
9. ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

² ธนาकारแห่งประเทศไทย. (26 มิถุนายน 2563). บทบาทหน้าที่ ธปท. สืบค้น 16 ธันวาคม 2564 จาก <https://www.bot.or.th/Thai/AboutBOT/RolesAndHistory/Pages/RolesAndResponsibility.aspx>

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. 0 2244 2070-2

Bureau of Academic Services

The Secretariat of the House of Representatives

0 2244 2070-2

พิมพ์ที่ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร